

Just estrenada l'adolescència, l'alpicatí Joan Buira Cluet (1931-2020) va començar a treballar en una empresa d'instal·lació de motors que el va portar fins a la Selva del Camp. Aquell va ser el seu primer contacte amb l'enginyeria mecànica que no va estudiar mai però que sí va aplicar sempre. Ell era un enginyer de paper i llapis, d'aprenentatge empíric, d'assaig i error, un enginyer de la universitat de l'interès, l'observació i la perseverança. Explicava a qui el volia escoltar que pagava l'habitació de la pensió de la Selva del Camp saltant-se alguns àpats i ni això el va fer defallir del seu objectiu: independitzar-se, muntar una empresa i ser lliure. La llibertat era volar del niu. Deixar-se portar a través de l'aire, com una de les partícules que són polvoritzades gràcies a l'acció, entre d'altres, de les bombes que va crear i que encara es comercialitzen des d'Ilemo-Hardi. El seu llegat ha quedat en cadascuna de les empreses que va impulsar: Ilemo, Interagri, Solteka, Hidronet i Teyme.

“La meua història és molt simple”, explicava el Joan Buira a la seva neta Anna en una sobretaula. I això que va crear fins a sis empreses catalanes (com la d'Ilemo Hardi, amb capital francès i que just ara fa uns mesos s'ha traslladat al país veí) relacionades amb l'aplicació de fitosanitaris al camp. Sempre va ser un visionari. Ilemo (Industrias Leridanas del Motor), va revolucionar el camp als anys 80, quan la producció fructícola va passar a ser industrial. Les seves innovacions tecnològiques el van portar a crear un atomitzador que, gràcies al seu sistema de polvorització, optimitza el producte i evita sobrecarregar la planta i la terra de productes fitosanitaris.

Tot va començar a Lleida amb “Buira i Guasch, reparació i venda de bicis”, això deia el cartell del pri-

SANT MIQUEL. La família Buira té molts bons records de totes les edicions de la Fira de Sant Miquel de Lleida.

VIATGES. Joan Buira va recórrer Europa de fira en fira per estar al cas de les novetats i explicar les seues idees innovadores.

HISTÒRIES DE VIDA

L'empresari que va revolucionar el camp

Joan Buira Cluet (1931-2020) va ser un lleidatà que tot i no tenir l'oportunitat d'estudiar enginyeria mecànica (la vida no li va donar bones cartes, de petit) va saber aplicar-la des de les sis empreses que va fundar i que encara avui comercialitzen atomitzadors i bombes per aplicar productes fitosanitaris.

Per **LORENA METAUTE** / Fotos d'**ARXIU FAMÍLIA BUIRA-FERRÉ**

EL PUNTAL. Joan Buira amb la seva esposa, Nieves Ferré, sense la qual el seu llegat no hauria estat possible.

mer taller de Buira que, més tard, seria Moto Recambio J. Buira. I va passar de reparar bicicletes i motos a dedicar-se als subministraments agrícoles. Els primers impulsos per a l'evolució empresarial de Joan Buira van ser peticions dels seus

clients, pagesos amb problemes que requerien solucions per aplicar els fitosanitaris als seus camps, que creixien per necessitat en plena època de producció industrial. Parlem de finals dels setanta i primers anys vuitanta. Després d'Ilemo (In-

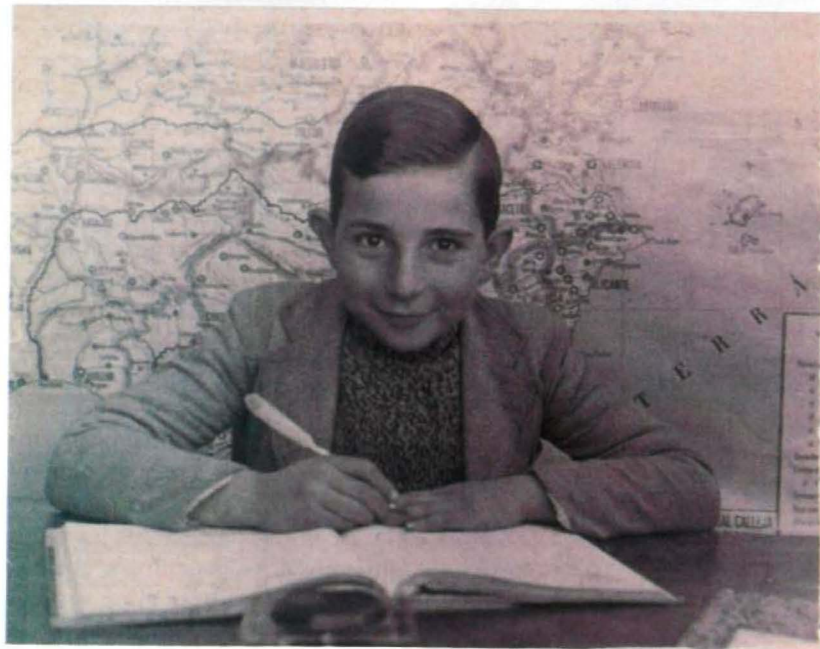
dustrias Leridanas del Motor) van venir altres empreses com ara Interagri, Solteka, Hidronet i Teyme. Firmes que entenia com una oportunitat personal i social per seguir creixent, juntament amb la seva esposa, Nieves Ferré.

La revolució

“Ilemo va ser l'empresa que va incorporar la polvorització de fitosanitaris al camp espanyol”, assegura Dolors Deu, actual gerent d'Interagri, una empresa d'accessoris per a les màquines, motors i bombes que va crear el senyor Buira per complementar l'activitat d'Ilemo, on ell desenvolupava cadascuna de les seves idees, costessin el costessin. La Dolors continua: “Vaig començar a treballar amb ell quan tenia 16 anys i ara soc la gerent d'una de les seves empreses. El senyor Buira, el Joan, donava oportunitats si un s'esforçava i s'entregava”. Era un dels seus punts forts. De punts febles, els qui han treballat amb ell, ben bé en parlarien de la seva determinació en-

OPORTUNITATS. Viatge a Alemanya amb proveïdors. Joan Buira sempre trobava oportunitats per seguir aprenent.

A ESCOLA. Imatge de Joan Buira de petit, quan era un estudiant de l'escola d'Alpicat.

sordidora que feia que no tingués en compte res ni ningú en la presa de les seves decisions, que, per contra, repercutien a tot i a tothom. "Si el seguies, bé, si no, et quedaves pel camí", afegix la Dolors des del seu despatx, que comparteix paret amb el que era el del senyor Buira. "No hi passava gaire temps aquí". Al senyor Buira li agradava més estar sobre el terreny.

"D'ell he après a fer bé les coses, a valorar i practicar l'honestedat i la honradesa en el treball. Era un visionari empresarial i així ho demostren les seves innovacions a nivell de mecanització i aplicació de fitosanitaris al camp. No solament la bomba i el motor sinó que va utilit-

DE FIRA. Joan Buira saludant les autoritats des de l'estand d'Ilemo a la Fira de Sant Miquel.

zar uns materials per construir les bombes que mai abans s'havien fet anar, com ara fer els dipòsits de polièster. La seva passió sempre va ser trobar noves tècniques per controlar l'aire i en aquesta cerca va revolucionar durant molts anys Espanya", finalitza la Dolors.

"El senyor Buira era un *jefe* que et reconeixia la feina amb els fets. Era de poques paraules, encara que a mi em deia sempre les mateixes. Els seus consells de pare m'advertien sobre la necessitat que atengués bé la meva família. Reconeixia i li sabia greu no poder estar amb la seva. Ell va escollir l'empresa, servir els pagesos i donar-nos una seguretat econòmica als seus treballadors

INSPIRACIÓ. Joan Buira (mirant a càmera) trobava la inspiració per a moltes de les solucions que va aplicar en viatges sectorials.

i família". Són paraules de l'Emilio Carretero, treballador i accionista d'Interagri.

Filosofia de vida

Amb dedicació, curiositat, sacrifici i honestedat. Amb sentit de la responsabilitat i compromís personal i social. Així és com Buira va aconseguir passar de tenir un taller de reparació de bicicletes a la Selva del Camp a vendre al mercat nacional i internacional màquines, motors i bombes innovadores que optimitzaven l'aplicació de fitosanitaris als conreus i plantacions. Unes màquines i complements que segueixen sent de la millor tecnologia del mercat, en venda a través de les em-

preses que va crear en els darrers 40 anys de la seva vida: Ilemo, Interagri, Solteka, Hidronet i Teyme.

Els seus fills, Bartomeu, Maria Pilar i Maria Neus, recullen el llegat empresarial, l'esperit vital i emprenedor dels pares, incorporant l'ètica i l'ecologia, valors indispensables en qualsevol empresa i producte del nou temps. El senyor Buira polvoritzava aprenentatges amb les seves accions i decisions tal com les empreses que va impulsar seguiran creant el seu efecte amb el pas del temps. Indomable com l'aire que es va passar la vida intentant entendre i domar, com si fent el que feia pogués copsar la seva pròpia manera d'ésser i entendre la vida.